

Vyhodnocení evaluačních dotazníků

od účastníků vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik
a mimořádných událostí“ pořádaných HZS krajů a HZS hl. m. Prahy
v kalendářním roce 2016

Zpracováno na základě dotazníků, které vyplnili účastníci akreditovaných vzdělávacích programů a MV-GŘ HZS ČR je poskytli zástupci HZS krajů a HZS hl. m. Prahy.

V závěru roku 2013 byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy udělena Ministerstvu vnitra-generálnímu ředitelství HZS ČR akreditace vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČMU)“ pro učitele základních a středních škol. Na základě udělené akreditace mohou HZS krajů připravovat vzdělávací akce (semináře, kurzy) pro učitele a vydávat jim osvědčení o absolvování. Akreditované vzdělávací programy jsou začleněny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K dalšímu provádění vzdělávacích programů a vydávání osvědčení o jejich absolvování bylo v listopadu 2016 požádáno o prodloužení akreditace výše uvedených vzdělávacích programů. Akreditace nám byla udělena pod č. j.: MSMT-32514/2016-1-932. Platnost akreditace byla stanovena do 24. 11. 2019.

V souladu s prioritou plánu PVČ na rok 2016 probíhaly v krajích kurzy pro pedagogy základních a středních škol. Prostřednictvím evaluačních dotazníků (formuláře s částmi A i B) bylo zjišťováno hodnocení seminářů, jejich názory na vybrané otázky a další náměty. Část kurzů byla uspořádána za účasti HZS krajů pod hlavičkou Národního institutu pro další vzdělávání (který účastníkům vydával vlastní osvědčení; učitelé vyplnili dotazník jen s částí B, protože Národní institut pro další vzdělávání používá své vlastní hodnotící dotazníky). Konkrétní údaje o počtu proběhlých vzdělávacích akcí uvádí tabulka č. 1.

Semináře organizované	pro pedagogy na vzdělávací úrovni	
	základní škola	střední škola
HZS kraje	8	1
Národním institutem pro další vzdělávání	2	0

Tabulka č. 1

HZS krajů za rok 2016 celkem vydaly 131 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro základní vzdělávání a 11 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro střední vzdělávání (přehledová tabulka č. 2).

Návratnost dotazníků u vzdělávacích programů OČMU pro základní a střední vzdělávání činila 106 ks (což je 74,65 %; z 142 vydaným osvědčení).

Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů	
OČMU pro základní vzdělávání	OČMU pro střední vzdělávání
131	11

Tabulka č. 2

■ VYHODNOCENÍ ČÁSTÍ A ZE VŠECH DOTAZNÍKŮ

Níže jsou v přehledových tabulkách vyhodnoceny odpovědi z odevzdaných dotazníků ze seminářů určených pro základní vzdělávání, a to za část A.

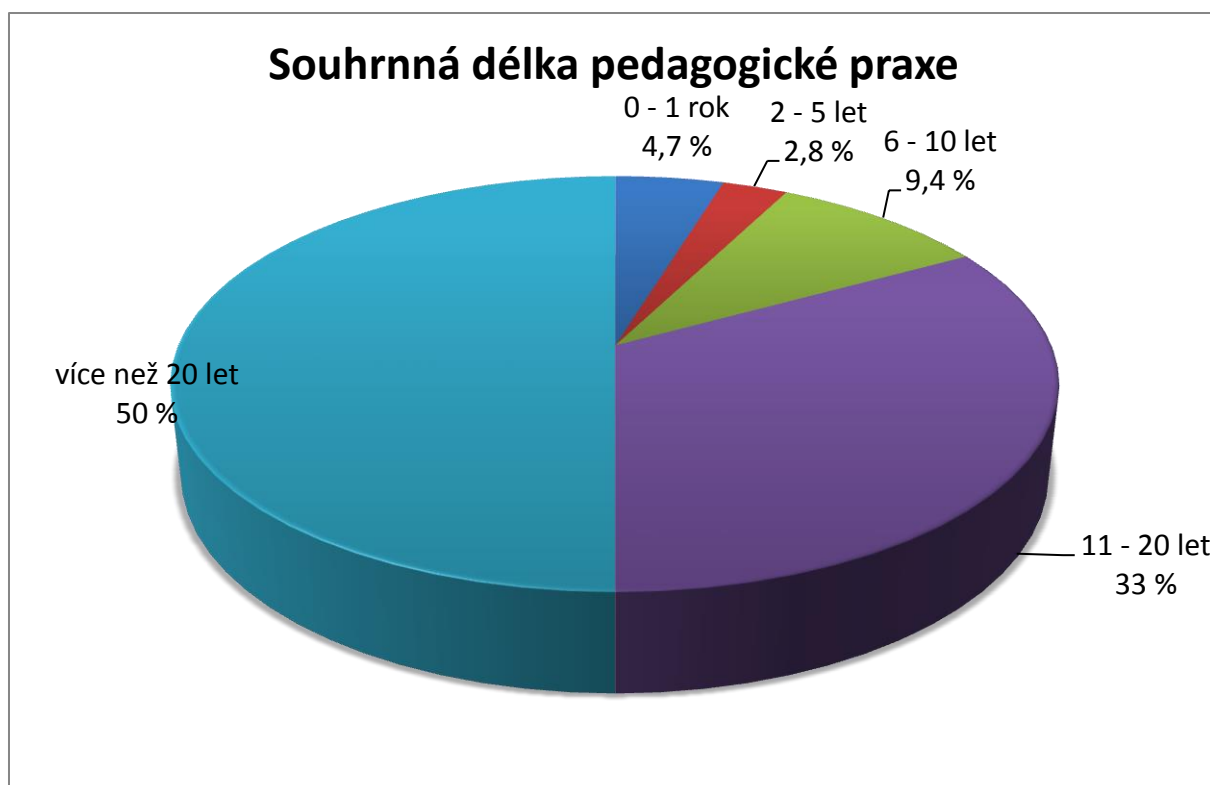
K vyhodnocení bylo vzato **106 dotazníků** (což představuje **74,65 % z celkového počtu 142 účastníků**, jimž bylo HZS kraje vydáno osvědčení).

1A	V současné době působím převážně:				
	v předškolním vzdělávání	v základním vzdělávání	ve středoškolském vzdělávání	jinde	Poznámka
	0 ×	95 ×	11 ×	0 ×	-
106	0%	89,6%	10,4%	0%	-

Graf č. 1

2A	Souhrnná délka mé pedagogické praxe je:					Poznámka
	0 – 1 rok	2 – 5 let	6 – 10 let	11 – 20 let	více než 20 let	
	5 ×	3 ×	10 ×	35 ×	53 ×	-
106	4,7 %	2,8 %	9,4 %	33 %	50 %	-

Graf č. 2

Pro následující tabulky platí bodové hodnocení, kde 5 je nejvíce, tedy maximálně kladné hodnocení, 1 nejméně – záporné hodnocení.

3A	Přínos získaných poznatků pro moji praxi, profesní rozvoj:					Poznámka
	1	2	3	4	5	
	6 ×	0 ×	5 ×	6 ×	89 ×	-
106	5,7 %	0 %	4,7 %	5,7 %	84 %	-

4A	Odborná úroveň lektora:					Poznámka
	1	2	3	4	5	
	6 ×	0 ×	0 x	4 ×	96 ×	-
106	5,7 %	0 %	0%	3,8 %	90,6 %	-

5A	Prezentační dovednosti lektora:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	6 ×	0 ×	0 x	30 ×	70 ×	-
106	5,7 %	0 %	0 %	28,3 %	66,0 %	-

6A	Organizační zajištění akce:				
	1	2	3	4	5
	6 ×	0 ×	0 ×	5 ×	95 ×
106	5,7 %	0 %	0 %	4,7 %	89,6 %

7A	Vaše osobní souhrnné zhodnocení akce:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	6 ×	0 x	5 x	5 x	90 ×	-
106	5,7 %	0 %	4,7 %	4,7 %	84,9 %	-

V grafickém vyjádření je patrné, že **89,6% frekventantů semináře působí v oblasti základního vzdělávání a 10,4 % ve středoškolském vzdělávání.**

Z hlediska délky pedagogické praxe je s **výraznou převahou zastoupena skupina pedagogů s délkou praxe větší než 20 let (50%)**, následovaná skupinou s délkou praxe 11 až 20 let (33 %) a dále sestupně skupina s délkou praxe 6 až 10 let (9,4 %), s délkou praxe 2 až 5 let (2,8 %) a do 1 roku (4,7 %) byli zastoupeni nejméně.

Následuje výběr z komentářů, k nimž byli účastníci vyzváni v závěru části A dotazníků („Místo pro Váš komentář: doporučení ke zlepšení, stížnost na nedostatky; co se Vám líbilo; co Vás naopak nezaujalo; co navrhujete doplnit, vylepšit“):

- *moc děkuji. Zodpověděli jste mi spoustu témat, nad kterými jsem přemýšlela. Praktické pro výuku.*
- *velmi pěkné praktické ukázky, toto by si měl vyzkoušet každý. Cennější než suchá teorie.*
- *líbil se mi profesionální výkon lektorů, prezentace, nápady, náměty; děkuji*
- *doporučuji školení opakovat každé 2 roky*
- *velmi zdařilá akce, doporučila bych zvýšenou časovou dotaci*
- *velmi pěkné praktické náměty do výuky*
- *velmi oceňuji možnost spolupráce s HZS a rozšíření vědomostí v oblasti OČMU*
- *milý a vstřícný přístup. Sympatický kolektiv. Praktický dárek (hasící přístroj)*
- *mám dobrou zkušenost s výukou samostatného předmětu OČMU na ZŠ. V rámci 1 hodiny týdně je pro toto téma dostatek prostoru.*
- *vyčerpávající téma – celá problematika pěkně vysvětlena a rozšířena o všechny souvislosti IZS; děkuji, XY*

- *vynikající; takových školení by mělo být více*
- *dříve oznámit termín akce*
- *ukázka „Hasíka“ byla prima, je fajn, že fungují, učitelé škol jim nemůžou konkurovat, ani nechceme; sami vzhlížíme k této profesi*
- *naprosto profesionální, max. využitý čas, úžasně milí lektori = profici (klobouk dolů)*
- *líbila se mi profesionalita lektor + názornost a praktické příklady*
- *seminář byl přínosný, zajímavý, šla jsem na něj s „nechutí“, příjemně mě překvapil; děkuji*
- *kladně hodnotím profesionální přístup lektorů, jejich odbornou fundovanost*
- *tematiku učím ve všech ročnících, a proto informace ze školení znám; zaujaly mě informace o učebnicích a příklady z praxe a videa; celkově: mělo to hlavu i patu, dobře využitý čas; děkuji*
- *Hasík – výborný, v žádném případě neměnit formu; učitel nemá u žáků stejný ohlas jako dva chlapi – hasiči*

■ **VYHODNOCENÍ ČÁSTÍ B ZE VŠECH DOTAZNÍKŮ**

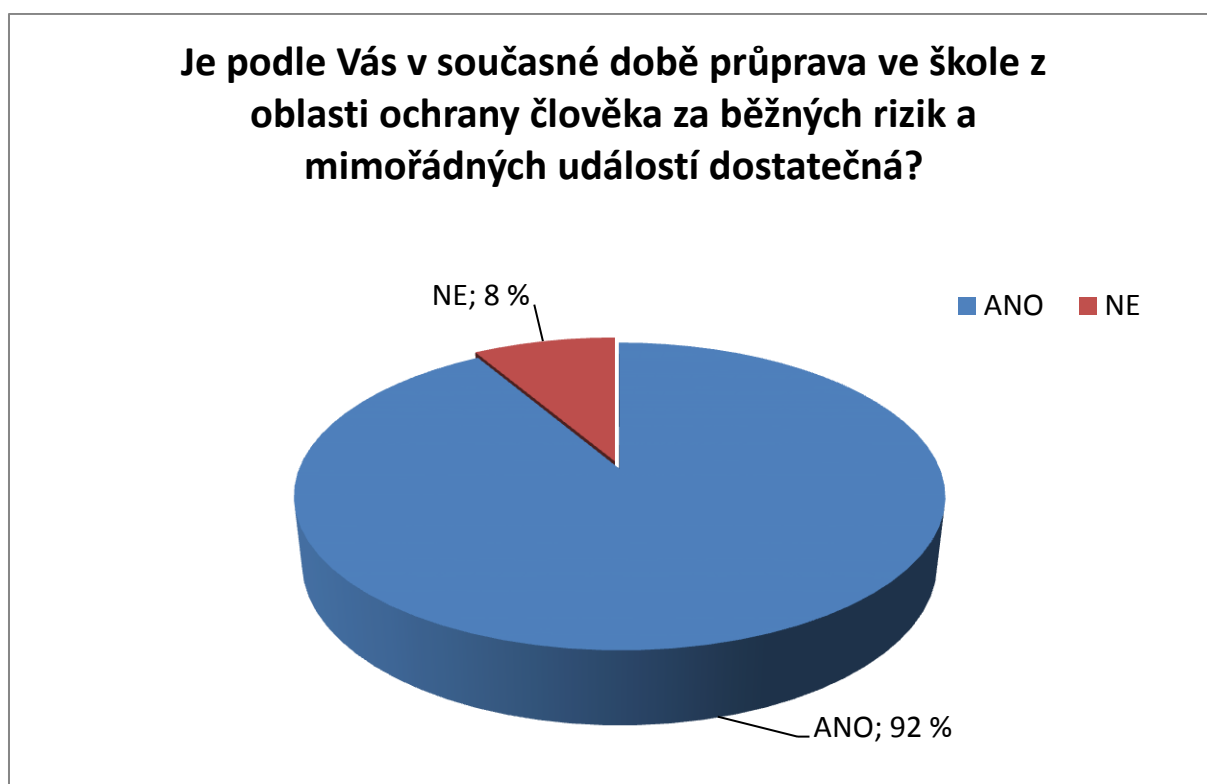
Souhrnné vyhodnocení dotazníků ze seminářů určených pro základní vzdělávání, a to za část B je uvedeno v následujících tabulkách.

K vyhodnocení bylo vzato **106 dotazníků**.

Je podle Vás důležité, aby žáci ve škole získali průpravu v oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí?			
1B	ANO	NE	Poznámky
	106 ×	-	-
Varianta ANO: 100 %			

Bezprecedentní 100% souhlasná odpověď na první otázku z části B potvrzuje, že pedagogové jsou si pevně vědomi nezbytností probrat se žáky problematiku ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí během řádné výuky ve škole.

2B	Je podle Vás v současné době příprava ve škole z oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí dostatečná?		
	ANO	NE	Poznámky
	97 ×	9 ×	Bez poznámek
Varianta <u>ANO</u>: 92 %			

Graf č. 3

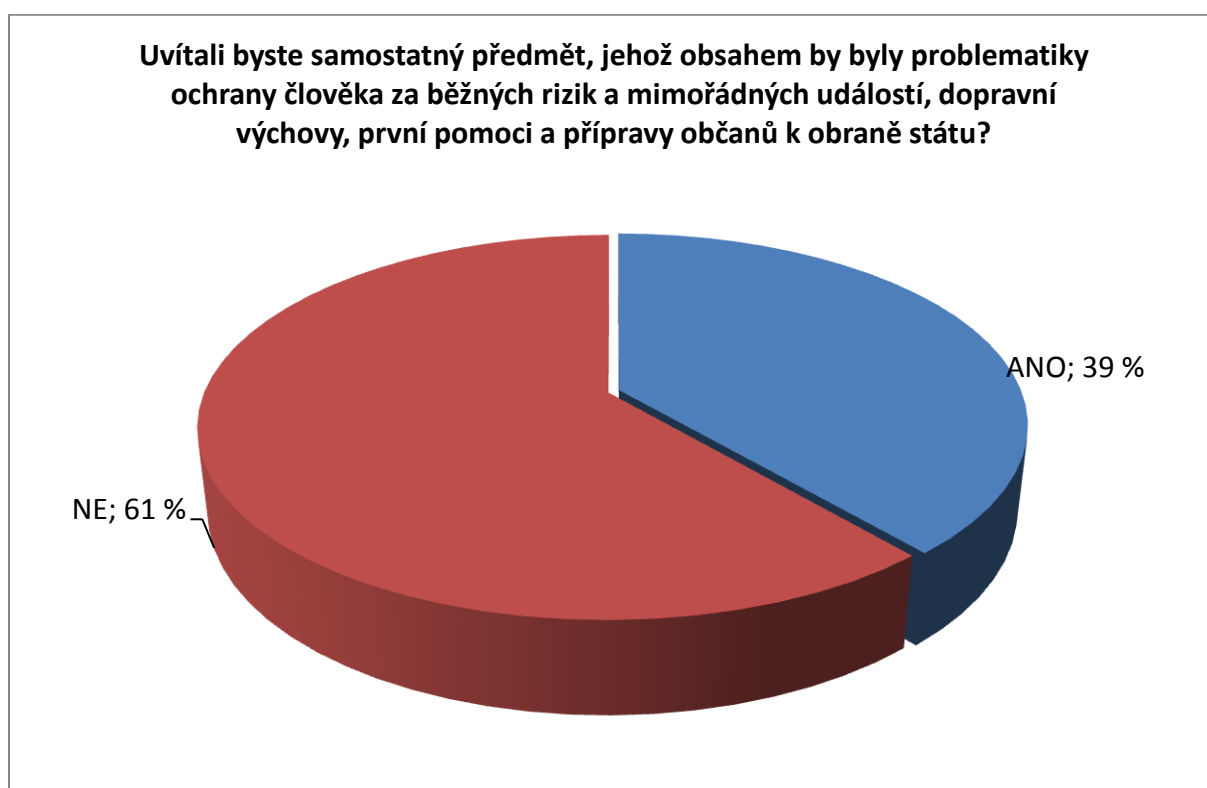
Je rozmístění témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ve stávajících rámcových vzdělávacích programech přehledné?			
3B	ANO	NE	Poznámky
	100 ×	6 ×	
Varianta <u>ANO</u>: 94 %			

Graf č. 4

Mezi učiteli, účastníky vzdělávacích seminářů, převažuje názor, že stávající rozmístění témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je přehledné. Přesto se ozývají hlasy, které odkazují na nedostatečnou časovou dotaci ke kvalitnímu věnování se předmětné problematice.

4B	Uvítali byste samostatný předmět, jehož obsahem by byly problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k obraně státu?		
	ANO	NE	Poznámky
	41 ×	65 ×	
Varianta <u>ANO</u>: 41 %			

Graf č. 5

V minulých letech nebyl tak velký rozdíl mezi zastánci nového předmětu a těmi, kteří jsou proti jeho zavedení. V roce 2016 poprvé za sledované období převyšuje názor na **nezavádění** nového předmětu, a to **61%** ze všech dotázaných. Z komentářů (jejichž výběr je publikován v nezměněné podobě) plyne, že někteří učitelé mají názor vytvořený jen z dílčích informací, některým naopak informace chybí či o zavedení samostatného předmětu dosud příliš nepřemýšleli ani nezvažovali tento návrh.

Odpověď ANO

- bylo by to dobré, ale myslím, že na to není čas – žáci toho mají hodně.
- zavedla bych to na II. stupni ZŠ
- určitě ANO, ale který jiný předmět místo toho zrušit???
- nahradil bych zrušený předmět branná výchova. Který nebyl vůbec špatný. Stačilo jen vypustit některé pasáže a vše mohlo roky fungovat. Dnes bude velmi obtížné vše začít znovu zavádět do škol.
- zavedla bych samostatný předmět, dříve branná výchova
- mít vše v jednom předmětu je přehlednější a lépe by se žákům látka učila

Odpovědi NE

- tato tematika je součástí předmětů „Výchova ke zdraví, Občanská výchova“
- máme to dobře rozmístěné v různých předmětech
- máme to ve škole rozmístěné do ostatních předmětů
- vyhovuje mi prolínání témat mezipředmětových vztahů
- nedělat nic podobného jako byla stará branná výchova!!!
- není hodinová dotace pro další předmět
- rozmístění do několika předmětů je kreativnější a nezabere to tolik času

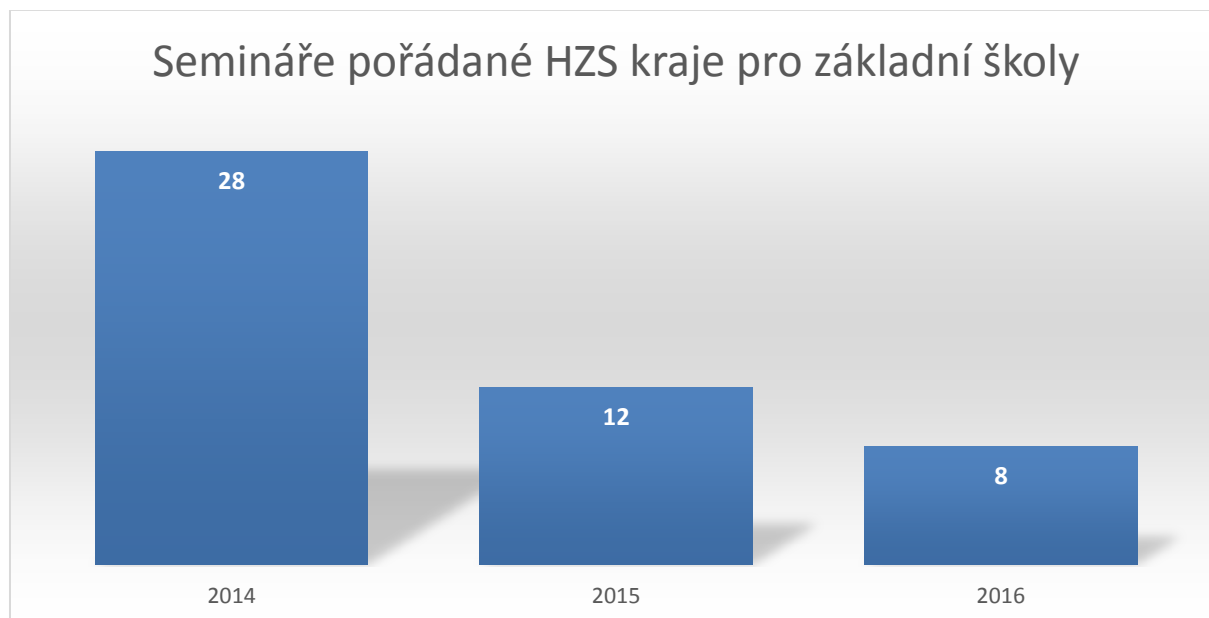
Závěr

Porovnání uskutečněných kurzů a vydaných osvědčení z let 2014, 2015 a 2016.

V roce 2014 se uskutečnilo 28 seminářů, v roce 2015 se uskutečnilo 12 a v roce 2016 celkem 8 seminářů. V roce 2016 bylo tedy organizováno o 4 semináře méně než v roce 2015 a o 20 méně než v roce 2014. (viz. tabulka č. 3)

Semináře organizované	pro pedagogy na vzdělávací úrovni					
	základní škola			střední škola		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
HZS kraje	28	12	8	1	0	1
Národním institutem pro další vzdělávání	4	1	2	1	0	0

Tabulka č. 3

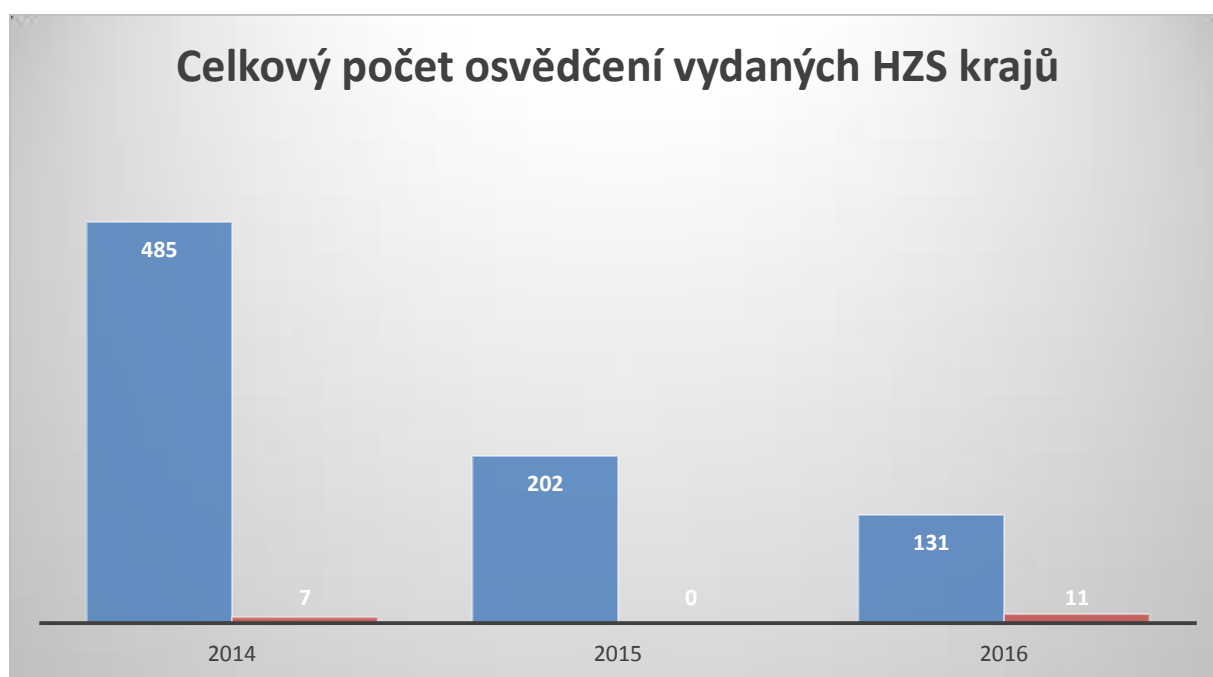

Graf č. 6

Počet vydaných osvědčení v letech 2014 - 2016

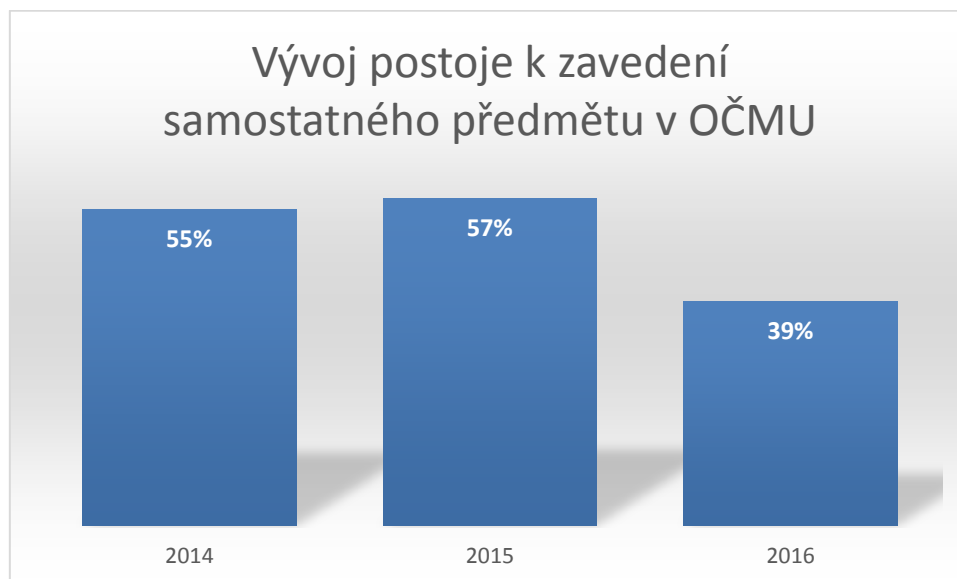
Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů					
OČMU pro základní vzdělávání			OČMU pro střední vzdělávání		
2014	2015	2016	2014	2015	2016
485	202	131	7	0	11

Tabulka č. 4

Graf č. 7

Vývoj postoje k zavedení samostatného předmětu v OČMU

Graf č. 8

Na grafu č. 8 je znázorněn vývoj postoje k zavedení samostatného předmětu, jehož obsahem by byla problematika ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k ochraně státu. **V prvních dvou letech byly pedagogové rozděleni na dvě zhruba stejné části, kdy nepatrně převládají zastánci samostatného předmětu. V roce 2014 bylo pro zavedení samostatného předmětu 55% dotázaných a v roce 2015 57% respondentů. V roce 2016 se tento poměr nepatrně změnil, kdy počet příznivců zavedení nového předmětu klesl na 39%.** Z evaluačních dotazníků vyplývá, že délka praxe nerozhoduje v názoru na zavedení samostatného předmětu. Příznivci nového předmětu argumentují přehledností, efektivnější vstřebatelností učiva, následně lepší aplikovatelností učiva v běžném životě. Roztříštěnost témat do jiných předmětů je, podle jejich názoru, pro žáky matoucí a špatně uchopitelné. Výtažek nejčastějších odpovědí pro zavedení předmětu (text ponechán v původním znění)

- bylo by to dobré, ale myslím, že na to není čas – žáci toho mají hodně.
- zavedla bych to na II. stupni ZŠ
- určitě ANO, ale který jiný předmět místo toho zrušit???
- možné ANO, větší systematičnost, jistota, že vše bude pokryto,
- nahradil bych zrušený předmět branná výchova. Který nebyl vůbec špatný. Stačilo jen vypustit některé pasáže a vše mohlo roky fungovat. Dnes bude velmi obtížné vše začít znovu zavádět do škol,
- zavedla bych samostatný předmět, dříve branná výchova,
- mít vše v jednom předmětu je přehlednější a lépe by se žákům látka učila.

Naopak odpůrci zavedení nového předmětu argumentují návratem k předmětu „Branná výchova“. Roztříštěnost témat do jiných předmětů je, podle jejich názoru, kreativnější. Při bližším prostudování jejich odpovědí lze konstatovat, že tento postoj je ovlivněn všeobecným názorem, že jde o předmět, kde se učilo pouze chování obyvatel při jaderném útoku zbraněmi hromadného ničení. Pro názornost uvádíme některé z častých odpovědí (text ponechán v původním znění)

- tato tematika je součástí předmětů „Výchova ke zdraví, Občanská výchova“
- máme to dobře rozmístěné v různých předmětech
- máme to ve škole rozmístěné do ostatních předmětů
- vyhovuje mi prolínání témat mezipředmětových vztahů
- máme to ve škole rozmístěné do ostatních předmětů,
- nedělat nic podobného jako byla stará branná výchova!!!,
- není hodinová dotace pro další předmět,
- rozmístění do několika předmětů je kreativnější a nezabere to tolik času.